

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag worden twee punten toegekend.

Opgave 1 Superbus

1 maximumscore 4

uitkomst: $s = 40$ m (met een marge van 1 m)

methode 1:

voorbeeld van een bepaling:

De afstand s is gelijk aan de oppervlakte onder de grafiek tussen $t = 0$ en $t = 10$ s.

De oppervlakte is gelijk aan $\frac{29}{3,6} \cdot 10 \cdot 0,5 = 40$ m.

- inzicht dat de afstand gelijk is aan de oppervlakte onder de grafiek tussen $t = 0$ en $t = 10$ s 1
- goed aflezen van de snelheid op $t = 10$ s 1
- omrekenen van km/h naar m/s (of van s naar h) 1
- completeren van de bepaling 1

methode 2

De gemiddelde snelheid van de bus tussen $t = 0$ en $t = 10$ s is gelijk

$$\frac{29}{2} = 14,5 \text{ km/h.}$$

De afgelegde afstand s is dus $\frac{14,5}{3,6} \cdot 10 = 40$ m

- inzicht dat $s = v_{\text{gem}} t$ 1
- bepalen van v_{gem} 1
- omrekenen van km/h naar m/s (of van s naar h) 1
- completeren van de bepaling 1

Vraag	Antwoord	Scores
2	<p>maximumscore 4</p> <p>voorbeeld van een antwoord: Er geldt: $F_{\text{res}} = ma$, waarin $m = 8,1 \cdot 10^3$ kg en $a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{29/3,6}{10} = 0,806$ m/s². Hieruit volgt dat $F_{\text{res}} = 8,1 \cdot 10^3 \cdot 0,806 = 6,5 \cdot 10^3$ N en dat klopt met de grootte van F_{res} in het (F,t)-diagram.</p> <ul style="list-style-type: none"> • inzicht dat $F_{\text{res}} = ma$ 1 • bepalen van a uit het (v,t)- diagram, met een marge van 0,03 m/s² 1 • completeren van de bepaling van F_{res} 1 • aflezen van F_{res} en consistente conclusie 1 	
3	<p>maximumscore 3</p> <p>voorbeeld van een antwoord: Op het tijdstip $t = 0$ s (of tussen $t = 0$ s en $t = 10$ s) is $F_{\text{w,lucht}}$ gelijk aan 0. Dan geldt: $F_{\text{w,rol}} = F_{\text{motor}} - F_{\text{res}}$. Uit het (F,t)-diagram blijkt dat $F_{\text{w,rol}} = 7,8 - 6,5 = 1,3$ kN = $1,3 \cdot 10^3$ N.</p> <ul style="list-style-type: none"> • inzicht dat op het tijdstip $t = 0$ s (of tussen $t = 0$ s en $t = 10$ s) $F_{\text{w,lucht}}$ gelijk aan 0 is 1 • inzicht dat dan geldt dat $F_{\text{w,rol}} = F_{\text{motor}} - F_{\text{res}}$ 1 • aflezen van F_{motor} en F_{res} en completeren van het antwoord 1 	
4	<p>maximumscore 3</p> <p>uitkomst: $P = 3,3 \cdot 10^5$ W</p> <p>voorbeeld van een bepaling: Voor het vermogen van de motor geldt: $P = F_{\text{motor}} v$, waarin $F_{\text{motor}} = 4,8 \cdot 10^3$ N en $v = \frac{250}{3,6} = 69,4$ m/s. Hieruit volgt dat $P = 4,8 \cdot 10^3 \cdot 69,4 = 3,3 \cdot 10^5$ W.</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruik van $P = Fv$ 1 • aflezen van F_{motor} (met een marge van $0,1 \cdot 10^3$ N) 1 • completeren van de bepaling 1 	

Vraag	Antwoord	Scores
5	<p>maximumscore 2</p> <p>voorbeeld van antwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – De bus is goed gestroomlijnd (dus de c_w-waarde is klein). – De frontale oppervlakte (of de hoogte) van de bus is klein gehouden. <ul style="list-style-type: none"> • inzicht dat de bus goed is gestroomlijnd (dus de c_w-waarde is klein) 1 • inzicht dat de frontale oppervlakte (of de hoogte) van de bus klein is gehouden 1 	
6	<p>maximumscore 2</p> <p>voorbeeld van antwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – De rolwrijvingskracht is (relatief) klein want als het materiaal licht is, is de massa van de bus (relatief) klein. – De luchtwrijvingskracht hangt niet af van de massa van de bus. <ul style="list-style-type: none"> • inzicht dat de rolwrijvingskracht (relatief) klein is omdat het materiaal licht is en dat daardoor de massa van de bus (relatief) klein is 1 • inzicht dat de luchtwrijvingskracht niet afhangt van de massa van de bus 1 	
	<p><i>Opmerking</i></p> <p><i>Als er geen toelichting gegeven is: geen punten.</i></p>	
7	<p>maximumscore 3</p> <p>uitkomst: De actieradius is gelijk aan $2,9 \cdot 10^2$ km.</p> <p>voorbeeld van een berekening:</p> <p>In de accu's is $324 \cdot 0,74 = 240$ kWh energie opgeslagen. De actieradius is gelijk aan $\frac{\text{de energie in de accu's}}{\text{het energieverbruik per km}} = \frac{240}{0,83} = 2,9 \cdot 10^2$ km.</p> <ul style="list-style-type: none"> • berekenen van de totale hoeveelheid energie in de accu's 1 • inzicht dat de actieradius gelijk is aan $\frac{\text{de energie in de accu's}}{\text{het energieverbruik per km}}$ 1 • completeren van de berekening 1 	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 Buis van Rubens

8 maximumscore 1

antwoord: De afstand y komt overeen met één hele golflengte.

9 maximumscore 4

uitkomst: $v = 4,5 \cdot 10^2$ m/s (met een marge van $0,2 \cdot 10^2$ m/s)

voorbeeld van een bepaling:

Voor de voortplantingssnelheid van het geluid geldt: $v = f\lambda$, waarin

$$f = 890 \text{ Hz en } \lambda = \frac{2,8}{11,3} \cdot 2,02 = 0,501 \text{ m.}$$

Hieruit volgt dat $v = 890 \cdot 0,501 = 4,5 \cdot 10^2$ m/s.

- gebruik van $v = f\lambda$ 1
- opmeten van λ 1
- toepassen van de schaalfactor 1
- completeren van de bepaling 1

Opmerkingen

- Als bij de vorige vraag x is geantwoord en dat hier consequent is toegepast: geen aftrek.
- Als uit figuur 1 is geconcludeerd dat $\ell = 4\lambda$: goed rekenen.

10 maximumscore 4

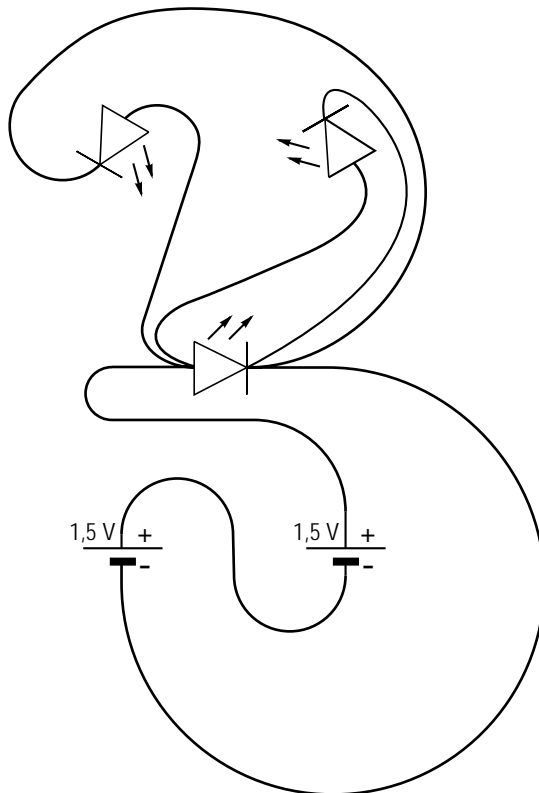
voorbeeld van antwoorden:

- Als de vlammetjes een tijd branden, stijgt de temperatuur van het gas (waardoor de voortplantingssnelheid van het geluid toeneemt). Daardoor neemt λ toe / verandert λ (omdat de frequentie even groot blijft) en past de golflengte niet meer bij de lengte van de buis / kan er geen resonantie meer optreden.
  - Omdat de golflengte door de temperatuurstijging is toegenomen, moet deze weer kleiner worden en dat kan door de frequentie te verhogen.
- inzicht dat de temperatuur van het gas stijgt als de vlammetjes een tijd branden 1
  - inzicht dat de golflengte dan niet meer past bij de lengte van de buis 1
  - inzicht dat de golflengte weer kleiner moet worden 1
  - inzicht dat daarvoor de frequentie verhoogd moet worden 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3 Signaallamp

- 11 **maximumscore 4**
voorbeeld van een schakeling:

- de batterijen in serie geschakeld 1
- per LED die op de juiste manier op de batterijen is aangesloten 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 2

voorbeelden van een antwoord:

methode 1

Een Wh is de hoeveelheid energie die een apparaat met een vermogen van 1 W in één uur verbruikt.

Voor de energie geldt: $E = Pt$, waarin $P = 1,0$ W en $t = 3600$ s.

Hieruit volgt dat $E = 1,0 \cdot 3600 = 3,6 \cdot 10^3$ J = 3,6 kJ. Dus 1,0 Wh = 3,6 kJ.

- gebruik van $E = Pt$ 1
- inzicht dat $P = 1,0$ W en $t = 3600$ s en completeren van het antwoord 1

methode 2

$1,0$ kWh = $3,6 \cdot 10^6$ J en $1,0$ kWh = $1,0 \cdot 10^3$ Wh.

Hieruit volgt dat $1,0$ Wh = $3,6 \cdot 10^3$ J = 3,6 kJ.

- opzoeken dat $1,0$ kWh = $3,6 \cdot 10^6$ J 1
- inzicht dat $1,0$ kWh = $1,0 \cdot 10^3$ Wh en completeren van het antwoord 1

13 maximumscore 4

uitkomst: $t = 1,9 \cdot 10^5$ s (of 53 h)

voorbeelden van een berekening:

methode 1

Voor de tijd dat de LED's branden, geldt: $t = \frac{E}{P}$, waarin

$E = 2 \cdot 4,8 \cdot 3,6 \cdot 10^3 = 3,46 \cdot 10^4$ J en $P = 3 \cdot 60 \cdot 10^{-3} = 0,180$ W.

Hieruit volgt dat $t = \frac{E}{P} = \frac{3,46 \cdot 10^4}{0,180} = 1,9 \cdot 10^5$ s.

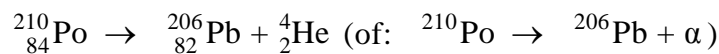
- inzicht dat $t = \frac{E}{P}$ 1
- berekenen van E in J 1
- inzicht dat $P = 0,180$ W 1
- completeren van de berekening 1

Vraag	Antwoord	Scores
	<p>methode 2</p> <p>Voor de tijd dat de LED's branden, geldt: $t = \frac{E}{P}$, waarin</p> <p>$E = 2 \cdot 4,8 = 9,6$ Wh en $P = 3 \cdot 60 \cdot 10^{-3} = 0,180$ W.</p> <p>Hieruit volgt dat $t = \frac{E}{P} = \frac{9,6}{0,180} = 53$ h.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> inzicht dat $t = \frac{E}{P}$ berekenen van E in Wh inzicht dat $P = 0,180$ W completeren van de berekening 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

Opgave 4 Antistatische borstel

14 maximumscore 3

antwoord:

- het alfadeeltje rechts van de pijl 1
- Pb als eindproduct, mits verkregen via kloppende atoomnummers 1
- het aantal nucleonen links en rechts gelijk 1

15 maximumscore 2

voorbeeld van een antwoord:

De alfadeeltjes ioniseren de lucht, waardoor de lucht geleidend wordt zodat de lading op de lens kan verdwijnen.

- inzicht dat de alfadeeltjes een ioniserende werking hebben 1
- inzicht dat de lucht geleidend wordt 1

16 maximumscore 1

voorbeeld van een antwoord:

Omdat de alfadeeltjes anders niet door het goudlaagje heen kunnen komen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 maximumscore 3

uitkomst: $4,1 \cdot 10^2$ dagen.

voorbeeld van een berekening:

Als de activiteit afneemt van 72 MBq naar 9,0 MBq zijn er drie halveringstijden verstreken. De halveringstijd van Polonium-210 is 138 dagen, dus na $3 \cdot 138$ dagen = 414 = $4,1 \cdot 10^2$ dagen mogen de borstels nog verkocht worden.

- inzicht dat er 3 halveringstijden verstreken zijn 1
- juiste halveringstijd polonium gebruikt 1
- completeren van de berekening 1

18 maximumscore 5

voorbeeld van een antwoord:

$$H = Q \frac{E}{m} = \frac{(1,2 \cdot 10^3 \cdot 0,80 \cdot 10^6 \cdot 1,6 \cdot 10^{-19} \cdot 1000 \cdot 3600)}{70} = 7,9 \cdot 10^{-6} \text{ Sv}$$

Dit ligt onder de toegestane equivalente dosis van 1 mSv (eventueel 20 mSv). De stralingsnormen worden dus niet overschreden.

- inzicht dat de geabsorbeerde energie per seconde gelijk is aan:
 $1,2 \cdot 10^3 \cdot 0,80 \cdot 10^6 \text{ MeV}$ 1
- omrekenen van MeV naar J 1
- inzicht dat de geabsorbeerde energie per seconde vermenigvuldigd moet worden met de tijdsduur 1
- completeren van de berekening 1
- vergelijken met dosislimieten in tabel 27G en conclusie 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5 De maan

19 maximumscore 2

uitkomst: 20 Hz

voorbeeld van een bepaling:

De laser zendt 2 pulsen uit in 0,1 s; in 1 s zijn dat 20 pulsen. De frequentie is dus 20 Hz.

- inzicht dat de frequentie het aantal pulsen per seconde is 1
- completeren van de bepaling 1

20 maximumscore 2

voorbeeld van een antwoord:

Het piekvermogen van de laser is gelijk aan:

$$P = \frac{E}{t} = \frac{1,8}{9,0 \cdot 10^{-11}} = 2,0 \cdot 10^{10} \text{ W.}$$

- gebruik van $P = \frac{E}{t}$ 1
- completeren van de berekening 1

21 maximumscore 2

uitkomst: 36 W

voorbeeld van een berekening:

Het gemiddelde vermogen van de laser is de energie die de laser *per seconde* levert, dus: $20 \cdot 1,8 = 36 \text{ W}$.

- inzicht dat het gemiddelde vermogen de energie per seconde is 1
- completeren van de bepaling 1

Opmerking

Als er gerekend is met een foutieve waarde van de frequentie als gevolg van het antwoord op vraag 19: geen aftrek.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 2

uitkomst: $4,8 \cdot 10^{18}$ fotonen

voorbeeld van een berekening:

Het aantal fotonen is gelijk aan de energie van een puls gedeeld door de

energie van één foton, dus: $\frac{1,8}{3,74 \cdot 10^{-19}} = 4,8 \cdot 10^{18}$ fotonen.

- inzicht dat het aantal fotonen gelijk is aan $\frac{E_{\text{puls}}}{E_{\text{foton}}}$ 1
- completeren van de berekening 1

23 B

24 A

25 maximumscore 3

uitkomst: $1,1 \cdot 10^{-6}$ %

voorbeeld van een berekening:

De oppervlakte van de laserpuls op de maan is gelijk aan:

$$\pi \cdot (3,5 \cdot 10^3)^2 = 3,8 \cdot 10^7 \text{ m}^2$$

Er komt $\frac{0,42}{3,8 \cdot 10^7} \cdot 100\% = 1,1 \cdot 10^{-6}$ % van de fotonen op de retroreflector.

- inzicht dat $\frac{A_{\text{reflector}}}{A_{\text{laserpuls}}} \cdot 100\%$ het gevraagde percentage is 1
- berekenen van $A_{\text{laserpuls}}$ 1
- completeren van de berekening 1

Vraag	Antwoord	Scores
26	<p>maximumscore 3 uitkomst: $3,7 \cdot 10^8$ m</p> <p>voorbeeld van een berekening: De tijd tussen het uitzenden van de laserpuls en de reflectie is gelijk aan $\frac{2,5}{2} = 1,25$ s. De afstand is dan $2,998 \cdot 10^8 \cdot 1,25 = 3,7 \cdot 10^8$ m.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • inzicht dat een factor 2 gebruikt moet worden • gebruik van de lichtsnelheid • completeren van de berekening 	<p>1 1 1</p>
	<p><i>Opmerking</i> <i>Als $c = 3,00 \cdot 10^8$ m/s gebruikt is, geen aftrek.</i></p>	
27	A	
28	C	
29	A	